

Kronieken Effata mei 2012

Effataviering 5/5: Ik ben er niet omwille van een studiereis naar Calais (F), maar Frans Cornelis heeft voor mij meegeluisterd (bedankt Frans!).

Hier is zijn tekst: 'De tv-presentatrice wenst ons een prettig weekend ... De shampoo-reclame zegt dat ieder van ons voor hen belangrijk is ... en wij, christenen, zeggen dat God ieder van ons graag ziet. En toch is er een verschil. Voor ons, mensen, is 'iedereen graag zien' soms 'niemand graag zien'. Johannes, ondertussen een oude man, geeft ons in zijn eerste brief (1 Jo 3, 18-24) een leeswijzer voor zijn evangelie, voor zijn boodschap 'God is Liefde'. Hij zegt ons 'God weet alles' (en ja, nog velen kennen het antwoord op deze catechismusvraag), Hij kent ons zoals we zijn, met onze goede en minder goede kanten. En Hij ziet ons graag. Want Hij is groter dan ons hart. Ook als wij onszelf minder goed vinden, ook dan ziet Hij ons graag. Dat is tegelijk zijn oproep aan ons: dat wij onder elkaar de Liefde bewaren.'

In de bezinning luisterden wij naar psalm 139, vrij vertaald door Huub Oosterhuis.

Effataviering 12/5: het is plechtige communie vandaag, dus zijn er heel wat mensen in de kapel, die er anders niet zijn: peters, meters, ouders, grootouders. Je voelt een feestelijke stemming, al vanaf de verwelkoming door Brent en Ruben, wat onwennig, maar het lukt ze toch, iets te snel, want de kaarsen branden nog niet. Maar Guido lost dat wel op, vóór hij even de zes kandidaten voorstelt: Jana, Brent, Niek, Noah, Ruben en Stijn.

Het evangelie: uit de eerste brief van Johannes: 1 Jo 3, - . Een al zeer oude Johannes, die al heel lange tijd, 50 à 60 jaar, met een christengemeenschap, niet groter dan Effata, op weg was. Die vaststelt dat mensen ziek worden en niet meer kunnen meegaan, die ziet dat christenen ruzie maken ondereen, die ziet dat mensen die goed begonnen waren, wegblijven. Johannes stuurt hen een brief: wij hebben een geheim wapen!

Er kan ook allerlei negatiefs gebeuren: zorgen voor je buurman en als je zelf behoeftig wordt, géén hulp krijgen, enkel vlamme ruzie. Of moeten vaststellen dat iemand boos wordt omdat dé stoel bezet is, terwijl stoelen hier geen privébezit zijn ...

Johannes zegt: wij hebben een geheim wapen, de liefde, niet de liefde van 'in groen en blauw', maar wel de liefde die aanvaardt dat jonge mensen hun eigen weg gaan. Zoals Johannes zegt: als je de liefde kent, geef je elkaar een plaats, zorg je voor elkaar, zelfs als de ander iets anders wil. "En moet je ook de dieven graag zien?" vroeg een klein meisje. Je moet alle mensen graag zien, ook de dieven, maar niet omdat ze stelen, want God wil dat ook niet, Hij geeft de mensen geen gelijk als ze stomiteiten doen!

Een grote groep mensen rond het altaar, wat aarzelend, maar het lukt toch, samen zingend, delend, brood en wijn. Luisterend: "Laudato si", het zonnelied.

Maar de plechtige communicanten hebben ook nagedacht, samen met hun peter of meter, over wat ze geloven en wat ze vandaag kunnen beloven. Enkele voorbeelden: "Ik beloof dat ik de mensen rondom mij zoveel mogelijk aan het lachen wil krijgen, ook omdat ik daar zelf ook blijer van word!" "Ik geloof dat andere mensen in mij geloven, dat maakt mij sterker om nieuwe dingen te proberen!" "Ik geloof dat als iedereen zijn steentje bijdraagt (mijn familie, mijn vrienden, mijn Effatameter, de hele Effatagemeenschap), ik verder kan groeien in een mooie wereld!" "Ik beloof dat ik minder boos zal worden!" "Ik geloof dat God enkel bij mensen is die niet aan hun eigen denken!"

Dan leest Johan, in naam van peters en meters de zendingstekst (die kan je elders op deze website volledig lezen), maar de slotwoorden verwijzen, terecht, naar "The old Irish Blessing" : "Moge God jou – tot we elkaar weerzien – bewaren in de palm van Zijn hand!", heel kort samengevat: "Het ga jullie goed!"

Als gemeenschap bidden we, samen met de ouders, ook voor hen, dat ze veel vriendschap en geborgenheid mogen ervaren en gelukkig zijn met de keuze die ze gemaakt hebben, wij bidden ook voor eerste communicanten, zoals Arend. Wij danken voor die plechtige communie samen met de plechtige communicanten, die een reuze letterwoord D A N K U hebben gemaakt en Niek brengt de '!' om duidelijk te maken dat ze het allemaal erg goed menen.

De ouders danken met een vurig geschenk: specerij (cayennepeper) én een takje rozemarijn, teken van liefde. De vrouwen waren voor Vrouwendag al extra verwend door Tom, in naam van al de mannen, met een bloemetje, meiklokjes.

Het was een 'warme' viering, zegt iemand mij achteraf. Beter kan ik het niet samenvatten!

Receptie: taarten genoeg, koffie en wijn en frisdrank, en heel veel praten met elkaar: de naviering.

Naar jaarlijkse gewoonte zingt het Effatakoor op de vormselviering van het MPI GO! 'De Oase'. Maar zongen we die viering vroeger in de kapel van het UZ Gent en later in de kerk van de redemptoristen op de Voskenslaan, nu, op 16 mei 2012, gaat die viering gewoon door in de kapel van de Broeders van Liefde op de Stropkaai, ónze kapel.

Gewoon? Toch niet: wij als koor staan deels achter het hoge altaar, sopranen en alten juist voor dat altaar. Ons gewone altaar is helemaal naar achter geschoven en op het eerste deel van het koor zitten, in vier rijen aan weerszijden, de 25 vormelingen, waaronder onze eigen zes, Jana, Niek, Ruben, Stijn, Noah en Brent, met daarachter ouders, peters, meters, familie. En met dan nog een bomvolle kerk: hoe loopt dat af?

Het wordt een mooie, rustige, stijlvolle, serene viering, in goede banen geleid door onze Guido, door Juf. Sabine en haar helpers, door de vormheer Luc Maes. Vóór het evangelie uit Matteüs, 25, 31-46, over het laatste oordeel, eerlijk gezegd nogal zware kost voor deze twaalfjarigen, voeren enkel kinderen een rollenspel op over de vrouw die Jezus op bezoek kreeg. Maar doordat zij zo bezig was het bezoek voor te bereiden, zag ze niet dat Jezus de hele dag bij haar kwam in de gedaante van de mensen die haar hulp nodig hadden. En vormheer Luc Maes, een wijze man, vertelde het evangelie wat in zijn homilie, wetende dat de kinderen het verhaal al op hun manier verteld hadden.

Natuurlijk is het vormen en de handoplegging het belangrijkste vandaag, maar dat gaat zo vlot, wel begrepen, duidelijk, vredig. Ik hoop dat ons gebed gehoord is; ons gebed, dat van de leerkrachten en de directie, dat van de ouders, de peters en de meters, dat de kinderen gesterkt zijn, om elkaar lief te hebben en te bouwen aan een wereld van vrede en rechtvaardigheid

Wij zingen goed, soms iets te spontaan naar het einde toe met een ietwat chaotische '*Canticorum jubilo*', maar wat wil je: zonder dirigent, tegen orgel en trompet op en niet echt wetend of we het lied wel moeten meezingen.

Onze kapel neemt later weer de vertrouwde vorm aan, maar dit warme vormselfeest was voor velen belangrijk.

Nu weer een echte gewone Effataviering op 20/5, in onze vertrouwde kapel, zoals Chris zegt: alles staat weer op zijn plaats én de zon schijnt!

Het is wel een beetje 'een kleine kudde', er zijn weinig kinderen, er is de plechtige communie, het is verlof, een lang weekend de zon schijnt eindelijk, je kan het de mensen niet kwalijk nemen dat ze het er eens van nemen.

Maar het is ook de derde keer dat we lezen uit de eerste Johannesbrief. Johannes is wijs geworden door de jaren, hij heeft de Jezusbeweging nog meegemaakt, hij heeft zijn eigen beweging 50 jaar geleid. Hij is niet bitter geworden, niet chagrijnig, omdat de mensen in de beweging het gemakkelijker hebben om in Jezus te geloven dan vroeger. Johannes is 'open' gebleven en hij schrijft een brief om ons te laten verstaan hoe we zijn evangelie moeten begrijpen. Uit dat evangelie horen we een deel: 1Johannes 4, 11-18: "*De volmaakte liefde drijft de vrees uit, want vrees duidt op straf en wie vreest is niet volgroeid in de liefde.*" Die zin blijft me bij!

Guido is redemptorist en hij is blij dat te zijn. Niet omdat het in die 'firma' beter gaat, er zijn dezelfde angsten, dezelfde onzekerheden als bij de anderen. Waarom is hij dan blij?

Omwille van de kernboodschap, of logo, of wapenschild zoals je wilt, er moet een lijntje onder staan. Voor de redemptoristen komt die boodschap uit psalm 103: "*Copiosa apud Eum redemptio*" of: "*Bij Hem is overvloedige verlossing!*" De redemptoristen hebben er zelfs hun naam door gekregen.

Karel Barth, protestants theoloog uit de vorige eeuw, die heel veel geschreven heeft, vroeg zich af: "Hoe kan ik voor God staan, zonder dood gebliksemd te worden? Hoe kan ik rechtvaardig voor God staan? Wat zal ik dan zeggen?" Het antwoord was volgens hem: "Ik zal niet zeggen: God, ik heb veel over U nagedacht, ik heb veel over U geschreven! Ik zal wel zeggen: God, wees mij, zondaar, genadig!" Karel Barth was duidelijk geen redemptorist, hij sprak veel over Paulus, over de brief aan de Romeinen, over de eerste Johannesbrief sprak hij niet.

Maar God houdt van mensen, Hij is de echte bevrijding in mijn leven.

Wij zeggen: "*Ik hou van hem/haar*". Het gaat nu niet meer over voor elkaar zorgen, maar er is altijd een achtergrond van seksualiteit bij gekomen. Maar dat is niet zo in de Johannesbrief!

De liefde waarvan hier sprake is, schept ruimte waar ik vrij kan zijn. Voor God is niet het voornaamste wát ik doe in mijn leven, maar wel dat hij van ons houdt; en als we fouten maken, volgt een: *“Volgende keer beter!”*

God gaat mee naar de toekomst, wat komt is soms belangrijker dan het verleden. Wij mogen vrijmoedig voor God staan! Dát is echte verlossing, bevrijding. Ik moet niet slimmer, rijker, beter zijn. Ik mag zijn wie ik ben, ik moet nog niets bewijzen.

En als er dan toch angst is, dan ben ik nog niet volwassen in de liefde! Ik ben dan zo met mezelf bezig dat er nog angst is.

Soms zijn er vragen bij de mens: stel je bijvoorbeeld voor dat bij de dood het léven echt eindigt. Zou ik dan mijn leven veranderen? Ik hoop van niet. De vrijheid om te zijn wie ik ben, met al mijn fouten en gebreken en ‘genetische afwijkingen’: zo mag ik zijn, zo aanvaardt God mij. Want: *‘Copiosa apud Eum redemptio!’*

In de bezinning vinden we trouwens hetzelfde thema terug: God, die liefde is, heeft ons liefdebekwaam gemaakt.

Wij hebben gedankt voor die onvoorwaardelijke liefde van God: denk aan kinderen, ze steken van alles uit, maar je blijft ze graag zien! We hebben gedankt voor die leuke driedaagse met de gasten van Vurste, gedankt voor het enige dat telt: in Gods liefde leven.

“Laat de warmte van vandaag, niet verloren gaan. Laat al wat goed is, voortbestaan tot in de eeuwigheid!” En daarvoor moeten we niet wachten op welk akkoord dan ook: wij zijn kerk! (Is dat niet de inhoud van het concilie dat 50 jaar geleden begon?)

Leesclub (24/5), een moeilijk boek ‘Religie voor atheïsten’ van Alain de Botton. Een rare titel trouwens ook, hoe is godsdienst te rijmen met atheïsme? Het is zelfs zo dat je bij het lezen een tijdlang denkt dat Alain de Botton een fervente verdediger is van godsgeloof, maar dat blijkt helemaal niet het geval te zijn. Want de essentiële vraag blijft: mist onze samenleving iets als godsdienst er uit verdwijnt? In elk geval stelt religie rituelen voor, om zo gemeenschap te bevorderen: verzoeningsmomenten zijn nodig, alle leeftijden zijn nodig, onderwijs moet een behoefte dekken en moet de mens als mens ontwikkelen. Als je in de maatschappij zegt: *“God bestaat niet!”*, dan stel je de mens in de plaats. Dan bots je op de maakbaarheid van de maatschappij, en dat is een illusie: maatschappij is niet maakbaar. Denk ook aan het verhaal van Job: je bent niet het centrum van het bestaan, en dat geeft ruimte!

Het leuke van dit boek is dat we een areligieuze nodig hebben, om ons te wijzen op de voordelen van geloven!

Ook de tekst die een ruwe weergave is van het gesprek van 12/1/2012 in Braambos met pater Reinhard Körner, een karmeliet die in Oost-Duitsland hierover veel ervaring opdeed, wordt besproken.

Volgend boek: ‘Vrouw zoekt God’ van Lauren F. Winner op 25/10!

Voor de koorrepetitie (25/5) heeft het (eindelijk!) goede weer en de verlengde Pinksterweekend toegeslagen, we zijn met weinigen, er is zelfs maar één eenzame bas! Maar dat belet ons niet om de liederen voor ‘de gevangenis’ grondig in te oefenen ...

En toch: de Effataviering van Pinksteren ((26/5) lokt heel wat mensen: het is toch hoogdag!

Nicole verwelkomt de gemeenschap: *“Wat altijd is geweest, het waaien van de Geest, ...*

Pinksteren gebeurt vandaag, hier en nu!” (Vrij naar H. Oosterhuis!)

Op Pinksteren vieren we ook het joodse feest van de eerste oogst (in Israël), de eerste vruchten worden in de tempel gevierd, er is weer volop eten! Maar het is ook het feest Sjavoeot ter herinnering aan het feit dat Mozes op de Sinaïberg de tien woorden kreeg. Geen tien geboden en verboden, wel die woorden die nodig zijn om goed te leven.

Bij Johannes krijgen we het korte verhaal: Jezus sterft, hij verrijst, hij stuurt zijn Geest.

Lucas vertelt heel wat meer, hij splitst dat allemaal op en hij gebruikt het Joodse feest om te spreken over Geest, over de tien woorden.

Geef eens een antwoord op volgende vraag: *“Meester, van wat zijn woorden gemaakt?”* Je kunt antwoorden dat woorden gemaakt zijn van lucht, van adem, van wind. Laat die wind maar weg, wind spreekt toch niet! Dus: woorden zijn gemaakt van lucht, van adem, van liefde? Maar ik zie je niet graag! Goed: ‘woorden’, dat is adem die komt met liefde óf haat?

Iedereen kent woorden die hem/haar verder doen gaan. Proficiat met die 7, op naar een 8!

Of woorden die pijn doen: 'Lui!' een puber die tegen zijn ouders zegt: *"Ik heb niet gevraagd om geboren te worden!"*, of aan een kind zeggen: *"Ik schaam mij zoals jij gekleed gaat!"* Die woorden doen pijn.

Woorden bestaan dus uit adem en liefde of haat of onwetendheid en de Bijbel vindt die zin zeer belangrijk. Wij kennen de eerste woorden van Genesis: 'In het begin schiep God ...'. Maar er staat feitelijk: 'In het begin sprak God'.

Lucas vertelt dus zijn verhaal over scheppen, spreken en liefde (Handelingen 2, 1-11): *"Wij horen hen in onze eigen taal spreken!"*

Nog een mooi verhaal:

God schiep de mens, man en vrouw schiep hij hen. Maar hij wilde hen ook een vonkje van God meegeven. Een vonkje waar ze een beetje moesten naar zoeken, anders zouden ze denken dat het niets waard was. God dacht het vonkje weg te stoppen op de hoogste berg, maar binnen de kortste tijd beklommen de mensen die berg. Of diep in de aarde? Maar de mensen zullen beginnen graven met grote graafmachines. Of in het diepste van de zee? Maar de mensen maken dan wel onderzeeboten, of duikersklokken! Ze vinden het zeer snel ...

Een engel zei: verstopt het in hun hart, dan zullen ze lang zoeken! God dacht dat het wel waar zou zijn: de mens moet diep in zichzelf graven om dat vonkje te vinden.

Als wij woorden van adem en lucht spreken, komt er iets van dat vonkje uit ons hart naar boven. Moeten we zoals Petrus op de hoek van de straat gaan staan? Neen, zoals pater Körner zegt: wij leven in een andere wereld. Die wereld is agressief, maar we kunnen er ook als enthousiaste, gelukkige mensen leven, die de liefde uit hun hart laten komen.

Pinksteren nodigt ons uit om vanuit het diepste van ons hart te spreken, met woorden van lucht, adem en liefde. Niet met woorden van haat en misprijzen.

Dus, zoals Caïe leest in de bezinning: *"Dat wij licht worden, warmte, adem en lichaam, tegen overal: kilte, vervreemding. Kom over ons met uw Geest."* (Huub Oosterhuis)

Wij hebben gebeden voor een spoedig herstel en voor allen die niets dan dorheid ervaren, om Zijn woord van liefde telkens opnieuw te spreken.

Op Pinksteren zingen wij in de gevangenis, voldoende zangers, zelfs in dit verlengde weekend, voor vele gevangenen. Als tussenzang hebben wij gezongen: *"Die chaos schiep tot mensenland, die mensen riep tot zinsverband, ..."* Pater Ives neemt die gedachte op voor zijn homilie, er is geen leven zonder vergeving! Wij zijn geschapen als beeld van God (wij hebben hetzelfde DNA!), om deel te nemen aan zijn wezen, aan zijn barmhartige vergevende liefde. Maar wij kunnen niet voor 'God' spelen, daar hebben we hulp voor nodig, daarom hebben we de Geest nodig. Daardoor krijgen wij de kracht om iemand te zijn die loskomt naar de toekomst, die wrok en haat loslaat. Die woorden zinderen zeker na in deze leefgemeenschap.

Nog eens naar Tabor op 30/5. Chris VL heeft die voorbereid, in het teken van Pinksteren, de lezing komt uit Johannes 15, 26-27; 16, 12-15. Een moeilijke tekst. Met mooie woorden, met mooie idealen wordt er niets bereikt. Ook geloof kan soms nietszeggend zijn, maar als we door God worden aangeraakt, door zijn Geest, dan kunnen we ineens zoveel meer. Als de Geest van waarheid komt, dan is dat gelijk aan 'leven' of luisteren naar God. Dat betekent géén veiligheid, want er zal nog zoveel gezegd worden, maar nu kunnen we het nog niet verdragen. Openbaring is echter niet: 'begrijpen', maar wel er 'rijp' en ontvankelijk voor zijn. Bid met ons voor meer geestdrift, voor meer geloof, voor meer liefde.

Mei is voorbij, een uitgeregende maand, die op het laatst nog toont hoe het kan, met zon en bloemen, rozen en veldbloemen. Zoek in de tekst hierboven even het moment op dat het idee ontstond om opnieuw de Jodenbuurt van Antwerpen te bezoeken (het is van 2003 geleden)! Laat dat idee maar rijpen ...

Wouter, maandag 4 juni 2012